

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI DE ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenthaler & Emmerich Los-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tariful
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXVII.

"GAZETA" iese în de-tare și

Abonamente pentru Austro-Ungari
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Ca anșul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 280.

Brașov, Sâmbătă 18 (31) Decembrie.

1904.

A ajuns mucul la degete.

Așa dără sôrtea dietei ungare alese sub regimul Szell, este sigilată. Se credea încă posibil, că în momentul din urmă se va afia un mijloc de a-i mai lungi viața. Dăr n'a fost cu puțință.

De ani de zile se tot experimentează atât aici în Ungaria, cât și în cealaltă parte a monarhiei, pentru a aduce erăși în văgășele sale carul dualist, în special pentru a asigura și în viitor comuniunea vamală între ambele state și ceea-ce se înțelege de comun sub interesele de mare putere ale monarhiei. Tote încercările de până acum au rămas însă fără rezultat. Au trecut an după an și încurcăturile dualiste în loc să fie delăturate, au devenit tot mai mari. Acum a ajuns mucul la degete. Aut, aut!

Nu mai e de glumă. Trebuie să se alégă la un fel în Austria, ca și în Ungaria. De aceea vedem, că colo a izbucnit criza ministerială, ér aici se disolvă parlamentul. Și n'tr'o parte și n'tr'alta situațiunea interioară a ajuns a fi cât se pôte mai încordată.

Până în momentul din urmă opozițiunea maghiară a sperat, că monarchul se va sfi a da guvernului decretul de dizolvare a dietei în stare de *ex lex*, adecă a i'l da fără ca mai nainte guvernul să fi primit, în lipsa unui budget votat în regulă, cel puțin o indemnitate pe un timp până la intrunirea noiei diete. Și această speranță s'a dovedit deșartă. În audiența de ieri, ce a avut-o contele Tisza la palat în Viena, el a primit toate imputernicirile, ce le-a cerut. Deja s'a anunțat în mod oficial, că în 4 Ianuarie dieta va fi dizolvată și încă pe la finea aceleiași luni se vor face noiele alegeri.

Astfel opozițiunea maghiară se vede de-odată pusă în fața întrebării grave, decă este ca în viitor să se continue legătura cu Austria și dualismul, curmându-se procesul de descompunere a acestor legături, ori că elementul maghiar e ađi destul de tare, ca printr'o opintire mare să împiedece planul acesta al cercurilor hotărîtore din Viena, mândnăia statului ungar cu véslele umflate în apele uniunei personale? Acesta din urmă ar aduce cu sine raptura cu Austria și dobândirea deplinei independențe a Ungariei.

De acesta se tratéză acuma în adevér.

Contele Tisza este ultimul ministru-președinte maghiar din șirul celor ce au stat pe baza pactului dela 1867. El se pune cu peptul pentru a susține această basă într'un chip óre-care. A luat pentru acesta angajament dela început față cu Coróna. Opozițiunea unită vede această și vede în procederea lui Tisza față cu cestiunea revizuirii regulamentului un mare pericol pentru nișuințele maghiare de independentă. Mâna tare a lui Tisza nu va puté servi, decăt planurilor politice austriace, care nu vrea independența Ungariei

— strigă opoziționalii pe tóte cărările, și cine dîce, că n'au dreptate a se teme?

Numai așa se pôte esplica, că acum partidele opoziționale umblă a prefăce alianța lor chiar în fusiune și că aristocratul conservativ contele Albert Apponyi se pörtă cu gândul de a intra în partidul independentist.

Brașov, 17 (30) Decembrie.

Dizolvarea dietei ungare. Ministrul președinte Tisza a fost primit ieri în audiență de către Majestatea Sa. Contele Tisza a raportat monarchului asupra situațiunei și i-a cerut autorizarea de a dizolva dieta. După o ultimă informațiune Maj. Sa a admis cererea contelui Tisza, ca dieta să fie dizolvată prin mesagiu regesc la 4 Innuarie.

Mesagiul de dizolvare și opozițiua. În presa guvernamentală maghiară se svonesce, că mesagiul de dizolvare a dietei va fi *sensațional* și va cuprinde o *înfruntare* la adresa opoziției. Partidul koșuthist, care până acum n'a prea asistat în palatul din Buda la cetiri de mesagii regale, de astă-dată se va prezenta compact pentru a asculta mesagiul. Diarele opoziționale asigură, că cu ocaziunea a cęsta se vor întempla scene *sensaționale*. Polonyi a declarat unui diarist, că după cetirea mesagiului va lua cuvântul și că acesta vor face-o și alți membrii ai partidului koșuthist.

Dimisiunea cabinetului Koerber.

Nu i-a rămas lui Koerber — după cum constată „N. Fr. Pr.” — altă alternativă în urma experiențelor dobândite în sesiunea de tómnă a Reichsrat-ului, decăt ori să renunțe la ori-ce ambițiune politică și să se mărginescă la administrarea afacerilor cu ajutorul ordinațiunilor-espedit — ori să dimisioneze.

Ținta lui, care era un Reichsrath, care funcționéza normal — a devenit irealisabilă în urma înștréinării ce s'a produs între Koerber și partidele germane.

Pe ce temelii s'a menținut Koerber timp de 5 ani?

El s'a menținut pe temelii esperiențelor trase din politica guvernelor anterioare și a căror rezultată era de a nu merge prea departe cu dreptatea și bună voința față cu popórele negermane, așa că prin această apropiere prea mare către negermani — se provóce neîncrederea Germanilor.

La începutul sesiunei de tómnă însă Koerber a observat, că și-a pierdut talismanul. Încrederea partidelor germane, — temelii pe care operase dęnsul până aci, — a pierdut'o.

Imposibil în Austria un guvern care în același timp trebuie să se lupte și cu Germanii și cu Cehii. Etă de ce Koerber a trebuit să-și dea dimisia și să se retragă fără a puté dîce, că în timpul de 5 ani și-a putut rezolva misiunea.

Cine fi va urma lui Koerber? Ręspunsul e greu. Cehii obștrucționiști nu s'au mulțumit cu remanierea în cabinet operată de Koerber și cu numirea ministrului ceh, ei cereau să se admită și limba

internă oficială și o a doua universitate în Moravia. Au dat însă a înțelege, că în cas când s'ar retrage Koerber și cu el ar cădeá al doilea cabinet drept victimă obștrucțiunei cehe, s'ar mulțumi și cu mai puțin.

Noul ministeriu, în cas când obștrucțiua cehă va stărui pentru pretensiunile sale, decă nu le împlinește, trebuie să țină cont din capul locului cu obștrucțiua cehă, decă le împlinește, obștrucțiua cehă ce e drept va desarma. În același timp însă se va începe cea germană.

La ce espedit se mai pôte gândi cineva? Pôte la un ministeriu de coalițiune? Încercarea acesta s'a mai făcut în două rânduri fără șanse splendide. Ministeriul a fost coaliționist, partidele din cari au eșit miniștri, însă n'au vrut să facă coalițiune.

Din cauzele acestaa se prognosticéză o crisă de durată mai lungă. Căci nimeni nu se pôte orienta în momentele de față și nimeni n'ar puté spune cu certitudine: Etă acesta ar fi bărbatul, care ar puté reselvi ceea ce n'a putut reselvi Koerber!

Lățiți cultura plantelor industriale în popor!

Inul și cultura lui avea rădęcini vechi și temeinice la noi în țéră. Pôte pentru răspândirea culturii și prelucrării sistematice a lui, regiile înțelepți și prevędători au chemat pe óspeții sași din Flandra în țéră și i au stabilit între noi, ca să ne lumineză și creeze industrii noue noi. Satele sășesci de la pólele munților se ocupau până bine de curénd cu cultura și prelucrarea lui în mare: Ręșnovul, Codlea, Preșmerul, Hělchiul, Șercaia, Cincul mic, și ele se bucurau de o bună prosperitate, pe baza culturii lui și a prelucrării lui. Cultura inului a dat înapoi însă cu deosebire de la ręșboiul vamal cu România, și decadența industriei sășesci, de prin sate și orașe, lipsindu-le posibilitatea de esport.

Ca dovadă, ce bănosă era cultura inului odinórá, vom aminti aci, că de es. în comuna Șercaia, preotul luteran numai din jumătate dijma din in și cânepă cultivată în comună, avea mai mare venit de 3000 coróne cât este renta anuală actuală — și dijma întregă din in și cânepă se urca la 8000 coróne pe an, o sumă fórte însemnată pe vremurile iobăgiei.

În timpul din urmă, pentru reactivarea culturii lui și posibilitatea esportului în masă — guvernul a introdus cultura inului în masse pe fermele model ale sale, a adus și împărțit sămînță bună la ómeni, învoesce să înființeze o *topitorie și torcétorie sistematică, o fabrică de in*, pentru care guvernul a oferit 60,000 cor. rămânénd ca comuna Șercaia și comunele române vecine să subscrie acțiunile și pógonele de in necesar la aprovizionarea fabriciei. Resultatele de până aci sunt fórte satisfăcétore.

Inul produs din sēmînța oferită de stat a eșit cu 25—30 cm. mai înalt, decăt cel local, cultivat *ub antiquo*. Pe domeiniul statului inul lucrut cu muncitorii plătiți cu ziua, a dat 67 *fiorini venit net de juger*, deși l'au trimis la topit la Cristurul săcuesc. Unul din fiii fostului preot să-

sesc din Șercaia, se află actualmente pe un mare domeniu din Silesia, ca administrator, unde se face o întinsă cultură de in pentru fuior, peste o sută de care. După probele de in, vędute de noi — producțiua anului 1904 — inul din Silesia nu este întru nimic mai bun, de cât inul produs de țéranii români din Șercaia, și nici melița lor mai bună, de cât melița noastră din Codlea.

Credeam decă de datorria noastră a atrage atențiunea inteligenței române din Țéra Oltului asupra acestor rezultate și a îndemna pe toți, ca să profite de oferta statului și să subscrie toate comunele și particularii acțiunile și jugerile necesare de in pentru aprovizionarea fabriciei dela Șercaia, ca pretutindenea prin păduri să cultive poporul nostru in, în locul cucuzului nesigur de brumă și atacat de urși și porci.

Fabrica din cestiune va fi prima și muma a decă de alte fabrici analoge, pe tóte văile în centrele marilor românesci. Prin fabricile acestea se pot esporta produsele solului nostru în masă, fie ca fuior, fie ca *tort, pânzeluri și broderii*, și vor crea un isvor imens de avuție și venit pentru poporul nostru.

Noi în excursiunile noastre în străinătate, pe la Chemnitz și Trautenau, ne-am convins de mult de acesta, și pretutindenea acesta era singurul procedeu și calea cea mai bătută. Așa în Boemia, în órașelul pentru noi de tristă memorie, care a curmat viața atător vornicilor de ai noștri în 1866 [Trautenau], am găsit că prin stăruința și inițiativa unui singur om de inimă din industria mică de casă, s'au înființat pe malul riului Aupa peste 30 de fabrici mari de in, *torcétorii* de in cu câte 2—3 etage și avénd sute de lucrători fie-care; apoi altele *tesătorii, înálbitorii, apreturi* etc.

Așa ar fi și pe la noi. Uvrieri industriali acasă, nu în America!

Ion de pe Vácarea.

Ultima ședință a dietei.

Mercuri, în 28 Decembrie, s'a ținut ultima ședință meritorică a dietei actuale. Ședința de la 3 Ianuarie se va ținé numai pentru a li-se anunța deputaților ziua, în care vor fi convocați pentru a li-se ceti rescriptul de *dizolvare a dietei*. Se vedem însă ce s'a întemplat în ședința de Miercuri.

Ședința s'a deschis cu aceea, că s'a cetit rescriptul regal prin care dieta fusese amânată până la 28 Decembrie.

A luat apoi cuvântul ministrul președinte Tisza și prin scurte cuvinte, ade-seori îndręrupt, a provocat din nou opozițiua să-i voteze pe timp scurt indemnitatea, ca să nu fie silit a face alegeri în *ex-lex*.

Imediat după Tisza a luat cuvântul contele Albert Apponyi. Viu și furtunos aplaudat de opoziție, Apponyi a spus cam următoarele: Guvernul a anunțat, că și după alegeri ține să se razime pe violarea de lege de la 18 Noemvrie. Este o datorie patriotică a împedeca această, din care cauză opozițiua nu-i va vota indemnitatea.

Din nou luă cuvântul ministrul președinte Tisza și a făcut propunerea, ca

dieta se nu țină ședință până la 3 Ianuarie. In acea zi — dișe Tisza — *va pute să comunice timpul și locul unde i-se va celi dietei mesagiul regal de disolvare.*

Cuvintele contelui Tisza produsera un mare șgomot. De pe băncile din stânga se auđiră strigări de:

— Ce va fi cu jurământul regesc?! In Viena nu dau nimic pe jurământ! Unde e conșciența regelui?... Falsificator!... Apostolul absolutismului!... Comediant!... Sperjur! Aceste espresiuņi le-au proferat: Eitner, Zboray, Polonyi, Pap, Lengyel, Pozsgay și Endrey.

S'auđ de-odată aplause in stânga. Pap Zoltan, răspunđend la argumentarea contelui Tisza, că actul regal prin care se va disolva dieta se întemplă pe lângă contrasemnarea miniștrilor responsabili, a strigat:

— *Cestiunea acăsta o va rezolva Dumneđu cu Francisc Iosif!*

Luă acum cuvântul contele Iuliu Andrassy. Oratorul dișe între altele, că Tisza și partidul său vrău să câștigne o victorie cu armele *forței și corupțiunei.* Alegerile in timp de erno sunt o nenorocire, der cea mai mare nenorocire este, că țera e împărțită in două tabere: una care admite, ca alegerile să se facă și in stare de *ex-lex*, er alta care crede, că coróna *n'are drept* a disolva dieta in stare de *ex-lex*. Acăsta strică mai mult ideilor conservative și intereselor corónai, decât orice anarhie și revoluțiune. Acesta a fost motivul — dișe Andrassy — pentru care a luat asuprăși rolul de intermediator între guvern și opoziție, cređuđ că planul său de revizuire a regulamentului va fi acceptat. Tisza însă l'a refuzat, fiind-că i-se cerea demisiunea. Dacă ar fi fost el in locul lui Tisza, ar fi demisionat îndată.

Ministrul președinte Tisza i-a răspuns imediat, că planul de revizuire, ce i-l'a prezentat Andrassy, era un lucru de prisos și defectuos din mai multe puncte de vedere. Dacă Andrassy are îngrijiri patriotice așa de grave, să-i spună, dacă este ilegală ori nu alegerea in *ex-lex*? Apoi să-și pună in cumpenă totă influența pentru a capacita opiniunea publică.

Contele Andrassy declară in replica sa, că a făcut tot ce a putut. Coróna are dreptul de a disolva dieta in stare de *ex-lex*, șfatul ce i-l'a dat însă Tisza corónai este criminal, căci este o crimă politică a da regelui un șfat să facă un pas, a cărui îndreptățire e trasă la îndoială de opiniunea publică.

Ou acăsta s'a încheiat duelul de vorbe între Tisza și Andrassy.

Restul ședințe este cunoscut din numărul nostru de eri.

SCIRILE DILEI.

— 17 (30) Decemvrie.

Inmormântarea mult regretatei domne Eufrosina Acentie Severu se va face,

conform ultimelor dispoziții ale membrilor familiei, mâne, *Sâmbătă la orele 3 d. m.* in cimitirul din Gróverl. Cântările funebre vor fi esecutate de corul mixt al bisericei Sf. Nicolae. — Aflăm, că din incidentul trecerii la cele eterne a d-nei Acentie Severu, familia reșosatei a donat suma frumoșă de 2000 cor. „Reuniunei pentru ajutorarea vėduvelor române din Brașov și Săcele“.

Parastas. Duminecă s'a celebrat parastas in biserica din Căpălnaș, după șf. liturghie, intru pomenirea reșosaiilor din ilustra familie de Mocsonyi: Ecaterina, Antoniu, Andrei, Mihail, George, Emanuella și Eugeniu. Actul parastasului l'au sėvrișit preoții din loc d-nii: Iosif Daliciu și Emanuil Micu, er cântările le-au esecutat învățători și numėroși cantori țerani. Din ilustra familie erau preșenti: ilustra dómna Teresa de Mocsonyi, d-șorele Ecaterina și Eugenia, tinerii domni Petru, Alexandru și Ionel, apoi d-sóra Maria Lacroix și d-l G. de Vukovics. La finea parastasului preotul local d-l Iosif Daliciu a ținut o predică — scurtă der bine alėsă — despre activitatea acestor reșosaii, cu deosebire amintesc pe ilustra dómna Ecaterina, — acum fiind 26 ani de când s'a aședat la vecinica odihnă — care a crescut demni fii națiunei năstre și a făcut atăta bine poporului din loc și jur; „pe cei bolnavi i-a vindecat, pe cei flămânđi i-a săturat, er pe cei golii i-a îmbrăcat“. La fine s'a împărțit obicnuita colivă in tre numėroși credincioși. — Dumneđu bunul să odihnescă in pace sufletele adormiților și vecinica să le fie memoria. („Drap.“).

M. Sa Regina României a împlinit eri 61 de ani. Din acest incident s'au prezentat la palat miniștrii și numėroșe deputațiunii. Multe dame și domni din inalta societate bucureșteanu și-au introdus iscăliturile in registrele depuse la palat.

Cetățeni scutiți de dare. „Budap. Hirap“ scrie: „In Țips există un oraș bogat, Meczenzeff, cunoscut prin faptul, că dările cetățenilor le plătesce însăși comuna. Acuma ni-se scrie, că in comitatul Bistrița-Năsăud sunt mai multe comune așa de bine situate. Cea mai bogată din acestea este comuna Dumitrița (Waltersdorf-Kis-Demeter), in care venitele sunt așa de mari, încotă consiliul comunal a decis să plătescă contribuția de stat a fie-cărui cetățean din casa comunală timp de cinci ani. Se așteptă cu nerăbdare, aprobarea la locurile mai inalte a acestei decisiuni“. Par-că auđi un basm despre un oraș de pe „celalalt tărâm“, când in epoca năstră plină de sărăcie și de datorii auđi despre asemenea lucruri. Dumitrița este de-altmintea comună săsescă.

De la Academia Română. Astăzi Vineri, a ținut Academia Română o ședință publică. D-l N. Iorga, membru corespondent, a cetit o comunicare despre: „Vięta lui Alexandru Vodă Callimachi, domnul Moldovei, cu privilegiul descoperirii testamentului său“.

O nouă lucrare a Carmen Sylvei. Regina Elisabeta a terminat libretul unei opere, al cărei text a fost pus in musică de cunoscutul musicant italian Antonio Francesco Carbonieri din Modena. Noua lucrare a Carmen Sylvei va fi editată de un mare institut musical din Lipsca.

Incendiere și sinucidere. In comuna Tărlungeni a isbucnit Marți 27 Dec. un foc la casele cu etaj, proprietatea lui Petru Zonda și Giró Szász János, mistuind întregul edificiu. Focul s'a întins cu repeziune uimitore in toate colțurile așa că până deseră n'au rămas decât zidurile góle. Secretarul societății de asigurare „Első Magyar“ din Brașov, la care numita casă era asigurată până la suma de 68,000 cor., a eșit imediat la fața locului și a constatat, că pe ici pe colo se aflau fituluri muiate in gaz, de asemenea mărfurile din prăvălie (căci jos era o prăvălie) încă erau unse cu gaz. Secretarul a cerut anchetă. Giró Szász János, unul din proprietari, care a sosit Mercuri d. m. din Budapesta, auđind, că e bănuț de punerea focului, s'a dus la Purcăreni, unde fratele său István este notar, și eri diminėtă s'a împușcat. Imediat au eșit la fața locului organele administrative și ale parchetului din Brașov. Se șvonesce, că Zonda, socrul lui Giro-Szász János, a fost arestat.

Rectificare. Suntem rugați a da loc următorei rectificări: Șcierea despre o fundațiune nouă a ven. canonic Ioan V. Busu din Blășiț, după informațiunii primite de la loc competent, nu se confirmă. — Observăm, că șcierea am fost reproduc'o după „Revașul“ din Clușiț.

Desgroparea orașului Herculani. Din Roma se anunță, că americanul Waldstein a propus guvernului italian, de a înjgheba un comitet internațional de capete încoronate și șefi de state sub presiuniul regelui Italiei, pentru a desgropa orașul roman Herculani, care, precum se șcie a fost îngropat in anul 79 după Christos împreună cu orașul Pompeii cu ocasiunea erupțiunei vulcanului Vesuviu. Până acuma au primit să facă parte din acest comitet regele Svediei, presidentul Roosevelt și presidentul Loubet. Cheltuielile pentru lucrările de desgropare se urcă la mai multe sute de milioane, deore-ce peste teritoriul, sub care se află ruinele orașului Herculani, s'a ridicat orașul Resina cu o populațiune de vre-o 25.000 locuitori. Pentru a pute duce in îndeplinire acest plan, trebuie să fie demolate aprópe tóte edificiiile orașului Resina.

Espulsarea unui căpitan rus. Căpitanul rus Constantin Liubi, care se refugiase in orașul Galați, a fost expulsat de țera prin punctul Reși și predat autorităților rusești. Estrădarea s'a făcut pe basa unei condamnări pe un an și patru luni a numitului căpitan pentru furt de bani publici, er nu pentru desertare. Inainte de-a fi estradat, numitul căpitan a fost interogat de cătră judecătorul de instrucție din Galați asupra unei plângerii ce-a adresat parchetului, că a fost escrocat cu bani de cătră nisce Ruși, cari i-au promis, că vor adresa o petițiune Țarului pentru a-i cere grațiarea.

Cea mai mare linie telefonică din România. Mercuri a început să funcționeze linia telefonică București-Sulina. Acăsta linie, a cărei lungime e de vre-o 400 kilometri, este cea mai mare linie telefonică din România. Rețeaua nu consistă dintr'un fir șpecial, ci e servită de firele telegrafice in cea mai mare parte a întinderei. Esperiențele făcute au dat cele mai bune rezultate. Vocile convorbitorilor se aud perfect și linia funcționează in cele mai bune condițiuni.

Avis. Duminecă, in 1 Ianuarie, de la orele 1—9 p. m. nu va fi deschisă in cetatea Brașovului decât o singură farmacie, anume cea a d-lui Fr. Kellemen, str. Vămii nr. 8.

5. Efect sigur vindecător. Toți aceia, cari sufer de nemistuire, lipsă de apetit, șeu stomacului le funcționează regulat, pot conta la vindecare sigură in scurt timp prin folosirea cunoscutelor *prafuri seidlitz ale lui Moll.* Prețul unei cutii 2 cor Se trimite Țilbic prin postă cu rambursă, de farmacistul Moll, liferantul curții din Viena Tuchlauben 9. In farmaciile din provinciă să se ceră preparatul A. Moll, provėđut cu marca de contravențiã și subscriere.

Concertul reuniunei române de cântări din Brașov.

Concertul de erno al „Reuniunei române de cântări“ din Brașov este așteptat cu mai multă nerăbdare din partea publicului nostru doritor de musică, pentru-că intervalul între concertul de vară și acesta este cel mai mare, fiind la mijloc și cele două luni de vacanță. Cei ce au dorit acest concert, au fost in schimb pe deplin recompensați, căci bogatul program și esecutarea lui au satisfăcut pe deplin așteptările lor. Corul reuniunei, deși ceva mai redus la număr — un fapt de altfel regretabil in tr'un oraș ca Brașovul — a dat din nou probe, că e bine încheșat și la înălțimea renumelui său.

„Rugăciunea“ de F. Schubert, o puternică piesă pentru cor mixt, soli și acompaniament de pian (d-na Maria G. Dima), a introdus in mod fericit programul șerii. Soliști: d-na E. Ciurcu, d-ra Miți Baulescu, d-nii I. Murăroiu și N. Oancea au făcut onóre reuniunei, căreia aparțin, prin frumoșă și corectă cãntare și predare. D-na Ciurcu in piesele solo pentru sopran: „La bal“ de Tschaiowsky, „Doina“ de I. Scarlatescu și cântecul popular „Fóie verde de bujor“, a șcerat șgomotóșe aplause. Are o voce de un timbru clar și mlădios și cântă cu un rar sentiment și temperament. D-na Ciurcu a trebuit să repeteze cântecul popular.

Au urmat apoi 4 cântece religioșe din „a 2-a liturghie“ pentru cor mixt, compoziții noue a le d-lui G. Dima. Aceste piese („Heruvicul“, „Șfânt e d-l Savaot“, „Pre tine te lăudăm“ și „Să se umple gurile năstre“) cu solo, au fost punctele de forță ale concertului, fiind cele mai grele piese de esecutat. Corul a fost aici la culme in prestațiunile sale, er publicul a ascultat cu multă încordare și evlavie aceste compozițiuni clasice. Partea solistului din ultimul cor a cântat'o esecelent d-na M. G. Dima, apreciată năstră cântăretă.

A urmat d-sóra Miți Baulescu cu trei cântece solo („Nimfea“ de Schumann, „Vėnt de tómnă“ de Grieg și „Mândrușă de la munte“ de G. Ștefănescu.) D-sóra M. Baulescu a făcut incontestabil șremarcabile progrese in cant, ne-a încântat și aseră cu vocea d-sale dulce și mișcătore

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

„Credo“.

De Iassy Torrund.

Trășura, care îl așteptase la gară, îl transporta repede spre țintă. In drépta și stânga șoselei se întindeau câmpurile despoiate de podóbele lor. Printre crengile golașe ale arborilor se zăria ici-colo câte o frunđă îngălbenită. Asupra regiunei se întindea cerul nordic de erno cu palórea sa albastruie. Un vint de nordost, rece ca ghița, anunța zăpadă.

Profesorul Steindórfer își încheiă mai bine blana de călătorie, trase mai sus șolul și se tolăni multumit in jeț. Dorea de mult așa o călătorie, in tr'o diminėtă senină de Decemvrie, in trășură deschisă, la țera... Nu-i plăcea să cloceșcă in casă, cum dișea el, cu tóte că ajunsese frumoșă virstă de șapte-deci de ani, și cu tóte că din cauza unei bóle de ochi de care suferise, încă mai de mult a renunțat la prac-

tica sa. Era om de acțiune. Șteea in mijlocul valurilor vieții și cu liniștea și limpeđimea, ce le dobfindise in lunga sa esperiență, ținea cont de tóte pretensiunile prezentului.

Și cum se desfășura acum câmpia inaintea ochilor săi, in singurătatea acestei călătorii de erno, — așa i-se desfășura inaintea ochilor sufletesci întregul tablou al vieții sale.

Anii de muncă și de sărăcie și lipsă. Câte șeri au fost, când a trebuit să se culce flămând și șgriburind. Der a avut o voință de fer și șirguintă neobosită, și a isbutit. Din ce in ce mai sus, până ce și alții, din ce in ce mai mulți, au început să observe pecetea geniului pe fruntea-i înaltă. Și și-a eluptat in vięta local, ce i-se cuvenia.

Apoi au urmat alte timpuri.

A fost numit profesor la universitatea din orașul său natal. Fii ales director al șpitalului comunal. Un cerc de elevi se grupaseră in jurul lui. El le era măestrul. Casele lui au fost ani de-arindul centrul

de gravitație, la care aspira tótă lumea. In salónele lui se cultiva șciința și artele. Renumele lui se răspândia și bogățiile i-se înmulțeau vėđend cu ochii. Copiili cresceau. Fetele făcură partide strălucite. Unul din ginerii săi, care îi fusese mai mulți ani asistent, îi moșteni vasta clientelă privată. Direcțiunea clinicei era încă in mâinile sale. Momentan se afla însă in concediu și mergea de șerbătorile Crăciunului la fiul său. Copilul cel mai mic și singurul care îi va purta mai departe numele, devenit celebru. Tinerul doctor Franz Martin Steindórfer a preferat vięta la țera practicei de oraș a venit aici. Inainte cu patru șeptemăni i-s'a născut un băiat și in șera de Crăciun va fi botezul copilului.

Găndurile lui Ludwig Steindórfer, cari cu iuțela fulgerului recapitulaseră in treg trecutul, reconstituind in suflet tablou de tablou, ajungėnd la present se opriră spre a face o paușă.

Și a fost o oră grea venirea pe lume a acestui copil. Tineră mamă era cât pe

ce să se mute dintre cei vii. — Dile întregi și nopți întregi s'a luptat pentru a-i păstra firul vieții și bėtrănul medic și-a pus tótă șciința și tótă energia și a scos-o din ghiarele morții. El a fost acela, care a *măntuit-o...* și mâinile medicului se încleștaseră și dinții îi șcrășniau și avind șensația plenitudinei șciinței și măestriei sale, își dēđu capul cu mândrie in dērėt, căci el, ca un Titan între șemenii săi, a salvat deja sute de vieți dinaintea marelui și nemilosului pustiitor. Și era plin de trufe din cauza acăsta. El nu credea in alt-ceva, decât in șciința sa prin care putea să conserve și prelungească vięta creaturii până la marginile extreme ale posibilității.

Involuntar i-se ridicară privirile in sus. Erau nisce priviri înșepenite și aprópe amenințătore. Acela de sus, cătră care îl învėțase odinioară mama-sa a se închina in mintea lui... nu esista. El nu credea, de cât ceea-ce vedea.

Și cine l'a vėđut pe cel de sus cu ochii și mintea sănėtóșă?

în cele trei cântece, în deosebi în grăua piesă a compozitorului norvegian Grieg. A fost cu însuflețire aplaudată și a trebuit să repete „Mândruțică de la munte“.

Ultimul punct al programului l'au format cântecele populare „Jalea Orfanului“, „Străină pe lume“ de D. G. Kiriak și compozițiile d-lui Dima „Plugurile“, „Trei păstori“, „Astăzi prorociile“ și „Nu-i dreptate nu-i“. Auditorul a aplaudat sgomotos pe compozitor și corul pentru perfectă predare a acestor mărgăritare culesse din sufletul poporului. Furtunos a fost aplaudat în deosebi corul țărănesc „Plugurile“ care a electrisat înădeveratul înțeleș al cuvântului publicul, și „Nu-i dreptate nu-i“, cari ambele au fost repetate la dorința insistentă a publicului. Onore și laudă se cuvine corului și măștrului său pentru concertul de asera.

b.

Din Bistrița.

(Adunarea despărțământului „Asociațiunii“ — Teatru.)

Deși târziu, totuși cred, că voi face un bun serviciu publicând următoarele:

Duminecă în 27 Nov. după serviciul divin urmând o instructivă predică ocașională ținută de d-l protopop Gerasim *Domide*, inteligența și o parte din popor s'au dus în sala cea mare a reșetei orășenești unde prin un scurt cuvânt de deschidere rostit de directorul despărțământului „Asociațiunii“ Dr. G. *Tripon* s'a deschis adunarea despărțământului.

A urmat alegerea membrilor verifi-cători alegându-se d-nii: Valeriu Poruț director de bancă, Ger. *Domide* protopop și Ioan Corbul vice not. comitatens.

S'a cetit apoi raportul despre activitatea despărțământului prin secretarul Dr. Victor *Onișor* adv.

Cassariul desp. Dr. D. *Login* adv. își cetesce raportul, care asemenea a fost primit cu unanimitate.

După-ce toate rapoartele au fost primite cu unanimitate și oficianților li s'a dat absolutoriul, a urmat alegerea membrilor din comitet. La propunerea comisiei candidatoare se aleg prin aclamațiune: Dr. Gavril *Tripon* director; membrii în comitet: Gerasim *Domide*, Dr. Iulian *Pop*, Dr. Vas. *Pahone*, Dr. D. *Login*.

Se raportază că premiul de 20 cor. destinat pentru cel mai mare stupar, comitetul l'a votat lui Ioan Baciu alui Marian econom în Șoimuș, ér d-lui Nașcu preot în Bârla i-a judecat drept încurajare suma de 10 cor.

Ca membrii noi s'au înscris domnii: Valer Poruț director la „Bistrițiana“, Mateiu Șirlincan cassar la „Coróna“, Ioan Moldovan cand. de adv.

Prelegere populară din cauza timpului înaintat nu s'a ținut.

La urmă Dr. G. *Tripon* donază suma de 20 cor., care se se dea ca premiu; asemenea donază și d-l Ioan Corbul 20

cor. pentru cel mai bun stupar, ér directorul „Bistrițenei“ donază din partea „Bistrițenei“ suma de 20 cor. ca să se voteze ca ajutor acelui tinér, care va frecuenta școla agronomică din Bistrița.

Séra a urmat mult dorita reprezentație teatrală aranjată de Reuniunea meseriașilor români cu secția zidarilor, sub conducerea învățătorului Theodor A. Bogdan. S'a predat „Lipitorile satelor“ de V. Alexandri. Producțiunea a succés peste așteptare, atât moralmente, cât și materialmente. În deosebi s'au produs forțe bine țărăncuțele Elena Cucu și Maria Rus, apoi domnii Chindriș, Horgoș, Bogdan, Negri și A Pop. După producțiune a urmat joc la care a luat parte inteligența, meseriași și poporul. Jocul a durat până în răsăritul sórelui.

i —

Din Macedonia.

În Macedonia sunt din nou la ordinea dilei ciocniri, omoruri, amenințări și hoții comise de Greci și Bulgari contra populațiunii liniștite a satelor și contra singuraticelor persoane. Te îngrozesci cetind întâmplările din o singură săptămână, cari se întrec una pe alta în cruzime și sêlbătăcie. Numărul cel mai recent al „Românului de la Pind“, care n'a sosit astăzi, aduce pe două colone lungi o serie întregă de astfel de întâmplări, pe cari par că nici nu-ți vine a le crede. Estragem în următoarele unele din aceste:

— În săptămâna acésta s'au petrecut două *ciocniri sângeróse*: una la Zelova în finutul Castoriei și cealaltă în finutul Morihova. La Zelova, comună bulgărească, a fost o ciocnire între Greci și Bulgarii. Grecii trăgeau adăpostiți după case. Lupta a durat de la órele 10 până la 7 după amiazi. La sosirea armatei turcesci și Bulgarii și Grecii au tulit'o. Au cădút la pământ 15 grecotei, 3 nizami și un bulgar. La Morihova o cetă bulgărească a fost silită de armata turcescă să se refugieze într'un sat, unde a și fost încunjurată. Au sărit în ajutor satele de prin împrejurimi, silită armata a despresura comuna din cestiune.

— Din comuna Boștu, stație pe linia ferată Monastir-Salonie, a dispărut notabilul grecoman Vani Gramaticu împreună cu femeia sa.

— La Ianța séu Enige a fost împușcat un beiu musulman.

— Creștinii din orașul Perlepo au scăpat de un mare pericol. În ziua bairamului, vedând Turcii că Creștinii au dat foc unei vile de pe o moșie din apropiere, s'au infuriat într'atâta, încât se hotărâră a trece sub cuțit populația creștină din acel oraș. Autoritățile au prins însă de veste și au intervenit la timp. Populația musulmană este forțe surscitată, fiind desprovocată.

— Popa Teodosie din comuna românească Negovan a fost amenințat cu mórte de Greci, decă va mai sta de vorbă cu bunii Români.

— În orașul Veles situat pe fluviul Vardar, s'a petrecut érași un *fapt scandalos*. Cadavru bêtânei Sia Mițu, cu nici

un preț n'a fost primit în cimiterul comunității, deóre-ce repausata aparținea unei familii cu sentimente românesci. Nenoro-cita a fost înmormântată în afară de cimiter.

Eufrosina Axentie Severu

născ. Blebea,

după îndelungate suferințe, împărțită fiind cu sfințele Taine, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului astăzi Joi în 16(29) Decemvrie 1904, la órele 8 $\frac{1}{2}$, a. m. în etate de 61 de ani.

Rămășițele păméntesci ale scumpei decedate se vor ridica din casa nr. 6 Piața Prundului Joi, în 16(29) Decemvrie a. c., și se vor conduce la capela din Gróverii la 4 óre p. m., de unde se vor depune spre vecinică odihnă în cimiterul de acolo Sâmbătă, în 18(31) Decemvrie 1904, la 3 óre p. m.

Despre acésta durerósă și ireparabilă pierdere înconștiințăm pe toți consăngeniți, amicii și cunoscuții.

Fie-i țărina ușoră și memoria binecuvântată!

Brașov, 16(29) Decemvrie 1904.

Ioan Axentie Severu,

ca soț

Mama, frații și surorile.

Bibliografie.

Fóbia școlastică. Nr-ul 21 (Anul VI) a apărut cu următorul sumar: 1. De încheiere. 2. Procesele verbale ale adunării VI generale a Reuniunii învățătorilor din archidieceasa gr. cat. ținută în Noemvrie la Blăși. 3. Raportul cassierului. 4. Soco-telile cassei centrale. 5. Probele celor 4 operațiuni fundamentale. 6. O întâlnire colegială după 10 ani. 7. Corespondență. 8. Concursuri și circulare. Redactor I. F. Ne-gruț. Pe cât scim e unica fóie didactică românească în Transilvania și se luptă cu multe dificultăți, fiind că abonatii nu vréu să plătescă. Abonamentul: 6 cor. pe an.

A apărut la Bucureșci:

Sistema ortografică a limbii române de Nic. *Densușianu*, o broșură de 73 pagine și se află de vânzare la librăria Leon Alcalay din Bucureșci cu prețu de 1 leu, trimisă cu posta 1 leu 15 banl séu 1 cor. 10 fil.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 30 Decemvrie. Partidele opoziției unite au decis să convóce o conferență generală, în care se se discute asupra *fusiunii lor într'un singur partid*.

Bucureșci, 29 Decemvrie. În ședințele de adă a camerei și senatului, primul ministru D. *Sturdza* a fă-

cut cunoscut, că mai dimisionând din ministeriu și d-nii *Stoicescu* și *Cos-tinescu*, a depus adă în mâinile regelui demisiunea întregului cabinet.

La consfătuirea, ce s'a ținut adă la „L'Indépendance Roumaine“, d-l Sturdza a anunțat celor de față, că peste puțin timp ambele tabere conservátóre se vor împăca. Astă-séra s'a răspândit șvonul, că D. Sturdza nu a reușit în tratările sale și că Regele ar fi trimis să invite pe d-l G. Gr. *Cantacuzino*, șeful partidului conservator, pentru ora 7 la palat.

Budapesta, 29 Decemvrie. Diarele opoziționale dau sigură scirea, că contele Albert *Apponyi* cu întreaga sa gardă, va intra în partidul independist.

Viena, 29 Decemvrie. Impératul a primit adă dimisiunea lui *Koerber*. Se crede, că în noul cabinet va intra ca ministru ceh Dr. Herold, ér ca ministru polon Dr. Pientak. Președintele consiliului de miniștri ar fi contele *Bouquoy*.

Șușu, 29 Decemvrie. Ministrul de poliție *Saharow* a fost ucis aici (gub. *Kaukas*) pe șoséua cea mare cu 7 glónțe de revolver.

Tokio, 29 Decemvrie. După sciri neoficiale, Japonessii au cucerit, după mari lupte, o parte a grupului de forturi *Erlungšan*.

Diverse.

N'a vorbit 30 de ani. Diarele din Paris istorisesc un cas, care arată cât de neapăținat póte fi uneori omul. Dómna Regnier, soția unui procurator civil din orașul Versailles, este eroina acestei întâmplări aprópe de necređut. Fiind odată împreună cu bărbatul ei într'o societate, i-a scăpat din gură în decursul conversațiunii cu mai multe dame și domni, o prostie. Observând acésta bărbatul, care luase și el parte la discuție, îi dișe cu voce tare: „Ține-ți gura madam, ești o nebună!“

Din acest moment penibil d-na Regnier și-a pus lăcat gurii și n'a mai rostit, cât a trăit, nici o vorbă. Tóte încercările de a o face să vorbescă, au rémas zadarnice. La tóte rugările și amenințările, a rémas rece. Nici chiar spaimă provocată, nici alte apucături de felul acesta n'au putut-o scóte din propusul ei și astfel acésta femeie a dus'o aprópe 30 de ani, când i-a venit în fine și ei rëndul să trecă în altă lume. Când i-a cerut un tinér mâna unicei sale fete, și-a dat consimțémentul prin o mișcare afirmativă din cap și a subscris apoi cantractul încheiat, care fi s'a pus pe masă.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil Traian H. Pop.

Va să dică bêtânul mergea la bottez. Și botezul era pus tocmai pe séra de Crăciun. Prostii! dișe bêtânul și zimbea cu ironie suverană. Dér în șfirșit! Așa era dorința norei și el ținea mult la ținera și drăgălașa femeie. Póte mai-mult decăt la propriile sale fiice. Și nora credea în „pruncul în iesle“. Ér însuși fiul séu, unicul fiu al acestui tată, încă și-a mai păstrat un rest din credința din copilărie, partea de moștenire, ce-i rémasse de la mă-sa. Apoi să facă, cum cred ei! În șfirșit n'ai încotro, trebuie să faci și câte-o concesiuone trăind în lume. Și deși el însuși avea convingerea, că actual botezului este un lucru de prisos, o ceremonie fără nici un sens, totuși ținea să fie de față, când se va boteza fiul fiului séu, nepotul care fi va moșteni și purta numele. Adevérat, că gândindu-se la acel act, îl ouprindea un fel de neliniște, dér în șfirșit, ce era de făcut? O să trecă și asta, cum au trecut multe altele....

Se îndreptă nițel în jeț, și fú copleșit de o senzație de mulțumire și saturație

— era... par-că sufletul lui ar vré să-și întindă aripele. Privia trufaș la opera vieții sale, pe care a adunat'o și construit'o piatră de piatră, el însuși din puterea proprie. Asta am făcut'o eu însumi! N'am să mulțumesc nimănui nimica, decăt mie însumi!

Se gândea la femeia simplă, care i-a purtat numele, la dragostea lui studentescă, care s'a tupilat dispărënd nebăgată în sémă, tocmai când începuse să-i devină cariera mai strălucită, așa că. nici nu se scia potrivii în noiele relații... Se gândia la copiii, cari au fost bine educați și bine așezați, și cari țineau la tatăl lor; la celebritatea și aureola numelui séu; la bogăția bine întemeiată, care lui nu i-a cădút în póla ca o pară mălăiață, ci a adunat'o singur prin muncă intensivă, neîntreruptă, de mulți ani — și fi sbură prin minte o vorbă îngâmfată: „Suflete al meu, odihnesce și te veselesce.“

Uitase, ceea-ce mai dișe biblia cătră acel bărbat: „Nebune...“*)

*) Luca XII. — Tr.

La orizont se arată un norișor sur și se lăția și crescea vedând cu ochii. Vizi-tiul indicând cu biciul spre nour dișe: „O să ningă d-le profesor. Las' că era și timpul! Nu sunt nici opt zile până la Crăciun!“

Opt zile până la Crăciun! Profesorul a venit așa de timpuriu, ca să scape acasă de sêrbările de Crăciun aranjate de diferitele societăți la spital. Nu-i plăceau sêrbările acestea. Și apoi, de și nu și-o mărturisia, a venit mânat de dor. Aici, la fiul séu, a cărui ființă seména mai mult cu a măsii, se simția profesorul mai bine decăt la ficele sale, cari tóte seméneau cu densus și cărora le deduse o educație modernă, cu gândire rece și spir-it tare. Aici fi era mai bine și mai cald, aici se lăpăda de ori-ce trufie de ori-ce sciință și nu voia să fie alt-ceva, decăt ceea-ce este și cel mai șerac în familia sa, adecă: să fie om între ómenii.

Adevérat, că în casa fiului séu fericirea își avea sălășluința sa. Avea de ce să se încălđescă! Bunicul își avea bucuria

sa extraordinară cu micul și neastêmpăratul nepotel și cu nora tinerică și frumușică. Simția o mulțumire nespūsă când se gândia că *mâna lui* a fost aceea, care a păstrat acésta vieță.

Când fiul séu era dus în inspecție pe sate, el ședea césuri întregi lângă noru-sa și o asculta cum ciripia ca o păsărică despre planurile în viitor asupra mititelului Ludwig Steindörfer. Zideau amândoi în aer castele peste castele — mama cu încredere firmă de mamă, ér bunicul, care cunosccea asperitățile vieții, cu un fel de bonhomie ironică. Printre acestea se amestecau micile griji și taine de Crăciun. Séra bunicul se aședea în jilțul de bunic și pușând din lulea se uita cu drag la noru-sa, care împlea masa cu lanțuri de staniol și alte mărunțisuri și înfășura în hârtie aurită nucile, pe cari le culesese cu mâna proprie.

(Va urma).

Dela „Tipografia A. Mureșianu” din Brașov, se pot procura următoarele cărți:
 (La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

Scrieri școlare.

Recompensele și pedepsele în școala populară, studiu pedagogic de *d. Dariu*, cu un adaus, 64 pag. format mare. prețul 60 bani, se poate procura dela Tipografia A. Mureșianu, precum și dela autor și din librării.

Cântul în școala populară de *Iuliu Pop*, învățător în Năsăud. Teoria, praxă și cântări. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

Manual catehetic pentru primii ani școlastici, ca îndreptar pentru cateheți, învățători și părinți, prelucrat de *Basilin Bănu*, profesor la seminarul din Blășiu. Prețul 80 b. (cu posta 90 b.)

Gramatica limbii române, pentru școlile inferioare, prelucrată după sistemul fonetismului modern, de *Ioan Papiu*. Partea I. Etimologia. Edițiunea II. Prețul 50 bani.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor preșcolari, a învățătorilor și a altor omeni, pe școala de V. Gr. *Borgovan* prof. de pedagogie. Edițiunea III. Prețul 2 cor. 40 bani (+ 10 b. p.)

Oral general pentru școala română cu 6 clase și cu un singur învățător de *Georgiu Magyar*. Prețul 80 b. (+ 10 b. p.)

Scriptologia, séu modul de a învăța cetitul scriind. Îndreptariu pentru învățătorii la tractarea Abecedarului de *Basilin Petri* prof. preparandial pens. Prețul cor. 2. (+ 10 b. p.)

Prețurile cerealelor din piața Brașov.
Din 30 Decembrie 1904.

Măsura său greutatea	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	fl.
1 H. L.	Grâu cel mai frumos	16	50
"	Grâu mijlociu	16	20
"	Grâu mai slab	16	—
"	Grâu amestecat	12	—
"	Săcară frumoză	10	60
"	Săcară mijlocie	10	—
"	Orz frumos	8	80
"	Orz mijlociu	8	60
"	Ovăș frumos	6	60
"	Ovăș mijlociu	6	—
"	Cucuruz	11	60
"	Mălaiu (meiu)	10	—
"	Mazăre.	16	—
"	Lințe	26	—
"	Fasole	21	—
"	Sămânță de in	21	60
"	Sămânță de cânepă	9	—
"	Cartofi	1	80
"	Măzărice.	—	—
1 kilă	Carne de vită	—	96
"	Carne de porc	1	12
"	Carne de berbec	—	72
100 kil.	Său de vită prospăt	42	—
"	Său de vită topit	60	—

Cursul la bursa din Viena.
Din 29 Decembrie n. 1904.

Renta ung. de aur 4%	118.65
Renta de corone ung. 4%	98.—
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	88.70
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	97.75
Bonuri rurale croate-slavone	98.50
Impr. uug. cu premii	209.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	162.75
Renta de hârtie austr.	100.20
Renta de argint austr.	100.10
Renta de aur austr.	119.55
Renta de corone austr. 4%	100.20
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	91.25
Losuri din 1860.	155.75
Acții de-ale Băncii austro-ungară	16.27
Acții de-ale Băncii ung. de credit	802.50
Acții de-ale Băncii austr. de credit	675.75
Napoleondori	19.07
Mărci imperiale germane	117.57 1/2
London vista	239.65
Paris vista	95.30
Note italiene	95.40

Cursul pieței Brașov.
Din 28 Decembrie n. 1904.

Bancnote rom. Cump.	18.64	Vënd.	18.70
Argint român.	18.40	"	18.64
Napoleond'ori.	19.06	"	19.10
Galbeni	11.20	"	11.30
Ruble Rusesci	2.53	"	2.54
Mărci germane	117.20	"	117.40
Lire turcesci	21.50	"	21.06
Seris. fonc. Albina 5%	101.—	"	102.—

Nr. 99—1904.
s. școl.

Concurs.

In Borgo-Prund (comit. Bistrița-Năsăud) la școala fundațională comunală elementară populară, devenind un post de învățător vacant, prin această se escrie concurs cu termin până la 31 Ianuarie, 1905.

Emolumentele anuale sunt:
a. salar de 800 corone, solvibil din fondul central școlar din Năsăud în rate lunare anticipative și cuincuenle prescrise de lege.

b. 80 corone relut de cuartir, solvibil in rate cuartale anticipative.

De la concurenți se recere cualificațiune și destoinicie in propunerea limbii române și maghiare, atestat de botez și de serviciu.

Vor fi preferiți acei concurenți, cari vor dovedi destoinicie in propunerea cantului și in formarea de cor.

Suplicele concurenților sunt a se inainta Senatului școlii fundaționale comunale din Borgo-Prund.

Rugările intrate după termin nu se vor lua in considerare.

Senatul școlii fundaționale comunale elementare din Borgo-Prund, la 12 Dec. 1094.

Președinte — Elnöä.

Suceava.

1—1.1599.

Szám. 99—1904
is. sám.

Pályázat.

Borgó-Prundon (Besztercze-Nászód m.) az alapítványi községi elemi népiskolánál egy tanítói állás üresedésben jöven, ezennel pályázat hirdetik 1905. évi január hó 31-ég.

Az évi javadalmazás: pénzbeli készfizesítés 800 korona, mely előleleges havi részletekben a naszódvidéki központi és ösztöndíj alapok pénztárából fizetendő.

Kérelmezőktől kívántatik tanítói képesítés, román valamint magyar nyelvben való előadási képzettség, keresztlevél és szolgálati bizonyítvány.

Előnyben részesülnek azon kérelmezők, a kik zenei képzettséggel bírnak.

A pályázati kérvények a borgóprundi alapítványi községi iskolaszékének nyújtandók be.

A határidő után beérkezett kérvények figyelembe nem vétetnek.

A borgóprundi alapítványi községi elemi népiskola széke.

Borgó-Prundon, 1904, évi Deczember hó 12-én.

Notar — Jegyző.

Bosga Iláirion

Mare ocașiune de Crăciun.

Subscrișul are onőrea a aduce la cunoșciința On. public, că **vinde**

cu prețuri de tot scădute

tőte mărfurile din Magazinul său

precum: Stofe engleze pentru rochiile de dame negri și colorate; Bluse de stofe și mătase; Flanele, Barcheturi, Creton și Zephyre, Chifonuri Schroll, Lingerie, Pânzeturi, Perdele de dantelă, asemenea stofe engleze pentru bărbați, Cămași, Cravate, Batiste etc. Tricots pentru dame, bărbați și copii.

Rog On. public a se convinge în propriul interes de prețurile cele ieftine.

Cu tőtă stima

LUDWIG M. FENYVESSI,
Strada Vămei Nr. 21.

Mare ocașiune de Crăciun.

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 12.

(Lipit de depoul de ghetete al D-nului I. Săbădeanu.)

Recomandă Onor. public la casuri de mőrte, aședământul său de înmormântare bogat asortat in cari tőte obiectele, atăt sorte cele mai de rënd, cât și cele mai fine, se pot căpăta **cu prețuri ieftine.**

Comisiune și depou de sicriuri de metal ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejăru.

Depou de cununi pentru monumente și plantici cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de marmură, care funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un car funebru vëndet, pentru copii, precum și cioclii.

Comande întregi se esecută **prompt și ieftin**, iau asupra-mi și transporturi de mőrți in străinătate.

La casuri de mőrte a se adresa la

E. Tutsek.

14—*

Prăfurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, deca fiecare cutiă este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prăfurilor-Seidlitz de A. Moll in contra greutăților celor mai cerbicoșe la stomach și pântece, in contra căreilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bōle femeesci a luat acest medicament de casă o răspădire, ce cresce meren de mai multe decenii încōce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2. — Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătoreșcă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, deca fiecare sticlă este provădută cu marca de sentire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este fōrte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de goldină și reumatism și a altor urmări de rēcělă. Prețul unei stiole originale plumbate, Corone 1.90.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metodu cel mai nou pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Corone 1.80. Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

C. și P. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează gîinic prin rambursă postală.

La depozite se se cēră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite in Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Eugen Neutädter și engros la D. Eremia Nepeții.